

MARK BAUERLEIN: CUM AU DEVENIT TINERII DIN GENERAȚIA DIGITALIZĂRII ADULȚI NEFERICIȚI ȘI PERICULOȘI

Autor: Ioana-Macrina Cotos-Jinga | 15 februarie 2022

Un articol de Mark Bauerlein pentru The First Things

Articol original: How Digital Youth Became Unhappy —and Dangerous— Adults

Notă: Acest articol este un fragment din noua carte a lui Mark Bauerlein, „The Dumbest Generation Grows Up”, care se află sub drepturile autorului (copyright 2022) și a fost publicată în limba engleză de Regnery Publishing. Fragmentul de mai jos a fost publicat cu permisiunea autorului.

Acum ceva timp, când priveam cu scepticism schimbările care aveau loc în lume, nu ne puteam decide ce ne tulbură mai mult: tinerii de 15 ani care își petrec în medie opt ore pe zi pe diferite platforme media sau adulții care se uitau mirați la aceștia. Cum au putut cei înțelepți și în vârstă să treacă cu vederea pericolul ce avea să urmeze? Acum, adolescenții citesc și mai puține cărți și petrec și mai multe ore în fața ecranului.

Ar fi trebuit să existe mult, mult mai mulți critici ai acestui fenomen. Existau destule dovezi care indicau ce avea să urmeze. În timp ce susținătorii tehnologiei încurajau digitalizarea tineretului, semnele de vătămare intelectuală se înmulțeau. În plus, în loc să se țină seama de acestea, oamenii în poziții de autoritate le-au ignorat. Bill Gates, Margaret Spellings și Barack Obama au transmis generației milenialilor că trebuie să meargă la facultate pentru a dobândi abilități care să îi ajute, în secolul al XXI-lea, să facă față economiei informaționale. În același timp, școlile au continuat să mărească taxele de școlarizare, să ofere împrumuturi și să acorde, după absolvire, un termen de cinci ani de achitare a taxelor, punând studenții într-o poziție de vasalitate, la fel ca la începutul secolului al XX-lea. Astfel, competențele pe care și le-au dezvoltat în facultate și abilitățile digitale pe care le-au învățat singuri s-au dovedit adesea a nu mai ajunge să

fie deloc de folos pe piața muncii. Soluția? Trebuie să fim mai flexibili, mai versatili și mai adaptivi! Elevii de liceu au făcut prăpăd la examnele NAEP (care reprezintă un fel de carnet de note al națiunii), în special la materiile Istoria Statelor Unite și Educație Civică. Chiar și așa, mulți dintre ei au rămas indiferenți: de ce să te îngrijezi acum, când există Google? Într-adevăr, dacă nu știu ceva, aceștia pot oricând să caute pe Internet! Într-o rubrică din august 2013, din revista *Scientific American*, era prezentată întâmplarea unui autor care își amintea că tatăl său îl plătise cu 5 dolari pentru a memora, în ordine, numele președinților Statelor Unite. Reflectând la aceste momente, autorul remarcă: „poate în curând vom ajunge la concluzia că memorarea faptelor istorice nu mai face parte din misiunea studentului modern. Poate ar trebui să lăsăm telefoanele să se ocupe de acele informații, dacă vom mai avea vreodată nevoie de ele.”

Având în vedere cât de lipsite de inspirație par toate textele de pe Facebook, Twitter și Wikipedia în ziua de astăzi, ca să nu menționăm aura bizară creată în jurul fondatorilor și a directorilor acestor companii, ne amintim cu greu că acești stăpâni ai universului sunt cei care s-au bucurat și au profitat de pe urma versiunii 2.0 a Revoluției Web (primul deceniu al secolului XXI). Schimbarea a avut loc așa de repede, încât am uitat noutatea incredibilă care a venit odată cu ea, zilele când iubitorii de tehnologie au avut momentul lor de glorie. Așa cum spunea un prieten care tocmai a început să se ocupe cu *technical writing* („scriere tehnică”) despre anii '90: „Era așaaa de amuzant în acele vremuri! Nimeni nu voia să audă despre dezavantaje, mai ales că atunci se puteau face mulți bani.”

Notele de la examenele SAT la proba de înțelegere și redactare a unui text au continuat să scadă. Paradoxal, uitându-ne la toate mesajele și textele scrise în *chat*, *blogging* și *tweeting*, este evident că liceenii se exprimau, totuși, în alte moduri, scriind mai multe cuvinte decât orice generație din istorie.

Într-un studiu foarte dezbătut din 2004, efectuat de National Endowment for the Arts (NEA), *Reading at Risk: A Survey of Literary Reading in America* (n. trad. „Lectura în pericol: Un sondaj despre lectură în America”), s-a constatat o scădere uluitoare a consumului de ficțiune, poezie și teatru a adolescenților, doar 43% dintre aceștia citind literatură în timpul liber, adică cu 17% mai puțin decât în 1982. Chiar și așa, prezentările mele cu privire la descoperirile din acest domeniu, explicate la zeci de întâlniri academice, în campusurile universitare (am lucrat la proiectul NEA), au fost de fiecare dată respinse de profesioniști, pentru că aceștia le considerau alarmiste și reacționare, izvorând dintr-o „panică morală”.

În 26 Octombrie 2018, în *New York Times* a apărut o poveste despre o modă surprinzătoare din Silicon Valley. Aceasta purta titlul: „Prăpastia digitală dintre copiii din familiile sărace și copiii din familiile înstărite nu este atât de adâncă cum ne așteptam”. Acest articol analiza problema răspândită de la sfârșitul anilor 1990 și 2000,

conform căreia copiii din familii înstărite aveau acces nelimitat la instrumente digitale și internet, deci se puteau pregăti pentru performanță academică și pentru viitorul loc de muncă, în timp ce copiii săraci, fără calculatoare, rămân în urmă în ceea ce privește reușitele academice și pregătirea pentru locul de muncă. Dacă situația ar fi continuat să rămână aceasta, atunci revoluția digitală nu s-ar fi dovedit a fi un mod bun de a aduce la același nivel cele două clase sociale și economice. Conform articolului, la vremea respectivă, oamenii se temeau că revoluția digitală ar putea potența inegalitățile, pentru că studenții privilegiați „aveau să câștige abilități tehnologice, acest lucru adâncind prăpastia digitală dintre cele două categorii de copii”.

Chiar și așa, în 2018, adică după ce trecuseră 11 ani de când a fost vândut primul iPhone și 14 ani de când a fost fondat Facebook, ceva diferit și neașteptat a avut loc: „acum, datorită faptului că părinții din Silicon Valley au început să fie tulburați cu privire la impactul tehnologiei asupra copiilor lor, făcând trecerea la un stil de viață fără ecrane, apar îngrijorări cu privire la o nouă diviziune socială digitală”. În timp ce școlile publice în care învățau atât copiii din familiile sărace, cât și copiii din familiile înstărite, înclinau spre adoptarea digitalizării, reporterul a observat că directorii executivi Paolo Alto și Los Altos își trimiteau copii în campusuri private și nedigitalizate, precum Școlile Waldorf. Un psiholog, care a scris o carte apărută recent despre riscurile pe care le presupun ecranele, a declarat că, atunci când le-a spus părinților din familiile sărace din East Bay să își țină copiii departe de Internet, aceștia au fost foarte uimiți, în timp ce părinții din Silicon Valley au început să participe la seminariile lui, după ce deja studiaseră și apreciaseră munca sa.

Părinții care au început să fie tulburați de digitalizarea în școli, pe care i-am menționat în povestea de mai sus, nu erau deloc împotriva inovațiilor. Nu erau nici conservatori, nici creștini fundamentalisti sau oameni de tipul celor care nu mai văd dincolo de importanța „Marilor Cărți”. Din contră, aceștia veneau chiar din miezul bestiei digitale, printre ei numărându-se inclusiv fostul director de la Microsoft care, observând această tendință, a remarcat: „Lumea crede că, dacă nu îți apare copilul pe ecran, acesta va fi infirm și va face parte dintr-o lume paralelă”. Apoi acesta a mai adăugat un mesaj care revelează disprețul pe care îl are pentru această idee: „În această parte a lumii, credința asta nici măcar nu există”. Articolul nu menționează asta, dar Steve Jobs însuși și-a păstrat propria gospodărie fără tehnologie și și-a ținut copiii cât mai departe de mediul digital, iar o poveste similară din *Times*, publicată în același timp și de aceeași reporteriță, Nellie Bowles, arată că mai multe personalități din domeniul tehnologiei procedează în același fel. De ce? Pentru că, a explicat Chris Anderson, fost editor la *Wired* și șeful unei companii de robotică, „Ne-am gândit că putem controla tehnologia, dar aceste lucruri sunt dincolo de puterea noastră. Tehnologia țintește direct în centrul plăcerii din creierul care se află în curs de dezvoltare. Acest lucru depășește capacitatea noastră de înțelegere.” Continuând, Chris Anderson a comparat tehnologia cu consumul de cocaină.

Acești „dezertori” nu au obiecții ideologice sau de principiu față de rețelele sociale. Ei își doresc numai ca timpul copiilor lor să nu fie înghițit de ecrane. Ei vor să își vadă copiii la Stanford și Cal Tech și sunt conștienți că timpul petrecut online nu îi ajută deloc în acest sens. Au văzut câți bani câștigă companiile care lucrează în domeniul tehnologiei din vânzarea echipamentelor digitale pentru școli („Apple și Google concurează aprig pentru a introduce produse în școli și pentru a influența elevii de la o vârstă fragedă”), deoarece, odată ce un tânăr adoptă un *brand*, tinde să rămână cu el. Ei cunosc, de asemenea, numeroși psihologi care ajută companiile să creeze un „*design persuasiv*”, adică știința de a atrage oamenii pe un site și de a-i ține acolo. Mai mult, aceștia nu au avut nevoie să urmărească emisiunea „60 de Minute”, mai precis episodul despre „hacking-ul creierului”, cu un an înainte de face aceste demersuri, pentru a-și da seama de manipulările care se întâmplă la locul de muncă sau pentru a-l înțelege pe Bill Maher care comentează astfel: „Cei care se află în fruntea rețelelor sociale trebuie să înceteze să pretindă că sunt niște tocilari prietenoși, zei care construiesc o lume mai bună. În schimb, ar trebui să recunoască că sunt doar niște fermieri de tutun, în tricouri, vânzând un produs care creează dependență copiilor.” Nimeni nu poate pretinde că acești părinți îngrijorați sunt alarmiști neinformați. Cunosc prea multe lucruri pe care noi nu le cunoaștem.

Nici cazurile persoanelor intervievate în articol nu reprezintă exemple aberante. Cu ajutorul acestora s-a exemplificat o tendință națională, o diviziune digitală contrară așteptărilor: copiii din gospodăriile cu venituri mai mici din Statele Unite petrec cu 42% mai multe minute pe zi în fața unui ecran, decât copiii din gospodăriile cu venituri mai mari (există o diferență de 487 minute până la 342 de minute, conform unui studiu realizat de *Common Sense Media*). În timp ce academicienii au insistat ani de zile că tinerii trebuie să primească echipamentele cele mai noi, pentru a avansa și a se alătura elitei („Pentru a ține pasul cu o cultură tehnologică globalizată, trebuie să regândim modul în care educăm următoarea generație, sau America va fi «lăsată în urmă»”), cei mai de succes și mai informați indivizi din această tehnocultură super-competitivă au acționat în sens contrar. Când și-au văzut propriii copii în fața ecranului, acești elitiști ai tehnologiei avansate au regretat ceea ce au creat.

Dacă există sceptici chiar în industria care produce aparatele pe care le folosim și care, totuși, avertizează împotriva daunelor pe care acestea le fac, câteodată chiar mai răsunător ca apărătorii și profesioniștii din domeniul educației și al tradiției; dacă oamenii care au lucrat la Google au dat dovadă de mai multă circumspecție decât profesorii de științe umaniste, consultanții școlari și jurnaliștii de cultură; dacă liderii școlilor publice au continuat să introducă dispozitive în sălile de clasă într-un mod care i-a determinat pe inventatorii acelor dispozitive să-și retragă copiii din sistemul normal de învățământ, nu înseamnă că asistăm doar la o întorsătură ironică a situației, ci că are loc o condamnare a tehnologiei din partea profesioniștilor care se ocupă de aceasta. De la bun început, aceștia ar fi trebuit să le spună tuturor să încetinească progresul

tehnologic – și mai ales copiilor.

Imagine: Unplash